

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

projektu miejscowego planu zagospodarowania
przestrzennego „Narutowicza IV” w Szczecinku

Autor opracowania:

Marcin Piernikowski

Poznań, lipiec 2016 r.

I. WSTĘP.....	3
1. Podstawy formalno – prawne opracowania.....	3
2. Cele i zakres opracowania.....	3
3. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy	4
4. Źródła informacji wykorzystane w opracowaniu.....	4
II. OCENA AKTUALNEGO STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA..	6
1. Położenie obszaru badań.....	6
2. Aktualny stan zagospodarowania i użytkowania terenu.....	7
3. Charakterystyka fizjograficzna terenu.....	8
4. Wartości kulturowe.....	12
5. Ochrona prawna zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych.....	12
6. Stan, jakość i zagrożenia środowiska przyrodniczego.....	13
III. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU, JEGO GŁÓWNYCH CELACH I POWIĄZANIACH.....	17
1. Cele projektu planu miejscowego.....	17
2. Ustalenia projektu planu miejscowego.....	17
3. Powiązanie ustaleń projektu planu miejscowego z innymi dokumentami.....	19
4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu miejscowego.....	20
IV. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU PLANU MIEJSCOWEGO.....	20
V. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM I KRAJOWYM.....	21
VI. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE USTALEŃ PROJEKTU MPZP NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA.....	23
1. Wpływ na klimat lokalny i zanieczyszczenie powietrza.....	23
2. Emitowanie hałasu.....	25
3. Oddziaływanie na krajobraz.....	26
4. Oddziaływanie na rzeźbę terenu, powierzchnię ziemi i glebę.....	27
5. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne.....	28
6. Oddziaływanie na szatę roślinną, faunę i różnorodność biologiczną.....	29
7. Emitowanie promieniowania elektromagnetycznego.....	30
8. Oddziaływanie na ludzi.....	31
9. Oddziaływanie na dobra materialne i dziedzictwo kulturowe.....	31
10. Oddziaływanie transgraniczne.....	32
VII. ROZWIĄZANIA ZAPOBIEGAJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO, W TYM ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE	32
VIII. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	33
IX. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	34

I. WSTĘP

1. Podstawy formalno – prawne opracowania

Konieczność sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika przede wszystkim z zapisów:

- art. 51, ust. 1 *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*¹;
- art. 17, pkt. 4 *Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*².

Prognoza jest sporządzana obowiązkowo do każdego projektu planu miejscowego lub jego zmiany. Organ opracowujący projekt planu poddaje go wraz z prognozą opiniowaniu przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego. Organ opracowujący projekt planu bierze pod uwagę ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko oraz opinie ww. organów, a także rozpatruje uwagi i wnioski zgłaszane z udziałem społeczeństwa.

W przedmiotowym opracowaniu wykorzystano również wymagania aktów prawnych związanych z ochroną środowiska i innych przepisów odrębnych.

2. Cele i zakres opracowania

Prognoza oddziaływania na środowisko sporządzona została dla potrzeb projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Narutowicza IV” w Szczecinku.

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w niniejszej prognozie uzgodniony został, zgodnie z art. 53 *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*¹, z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska oraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym.

Do głównych celów przedmiotowego opracowania należą:

- 1) diagnoza obecnego stanu i funkcjonowania środowiska;

¹ Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj.Dz. U. z 2013 r. poz. 1235, ze zm.);

² Ustawa z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 778, ze zm.)

- 2) określenie skutków wpływu realizacji ustaleń projektu mpzp na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego, na warunki życia i zdrowia ludzi oraz dobra materialne i dobra kultury;
- 3) ocena rozwiązań funkcjonalno – przestrzennych zawartych w projekcie mpzp;
- 4) przedstawienie możliwości rozwiązań alternatywnych eliminujących, bądź ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko.

Prognoza obejmuje obszar objęty projektem mpzp wraz z terenami pozostającymi w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji ustaleń tego planu.

W niniejszej pracy analizie i ocenie poddano projekt planu zawierający ustalenia realizacyjne oraz załącznik graficzny w skali 1 : 1000.

3. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

Na podstawie zebranych materiałów oraz szczegółowej wizji terenowej dokonano: analizy komponentów i cech środowiska przyrodniczego, oceny prawidłowości jego funkcjonowania, oceny stanu funkcjonowania oraz charakterystyki dotychczasowego zainwestowania badanego obszaru. Wnioski wynikające z ww. analiz skonfrontowano z ustaleniami projektu mpzp oraz przepisami prawa ochrony środowiska.

Podczas prac nad prognozą wykorzystano metodę indukcyjno-opisową, polegającą na łączeniu w całość zebranych informacji o środowisku i jego funkcjonowaniu. Zastosowano też metodę porównawczą, wykorzystując wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości.

4. Źródła informacji wykorzystane w opracowaniu

Prognozę oddziaływania na środowisko dotyczącą projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Narutowicza IV” w Szczecinku sporządzono w oparciu o materiały archiwalne, publikacje mapowe, literaturę oraz własne obserwacje terenowe. W opracowaniu wykorzystano następujące materiały planistyczne i kartograficzne:

- 1) „Opracowanie ekofizjograficzne dotyczące terenu Miasta Szczecinek ograniczonego ulicą Kaszubską, granicą działki PKP Nr 6 w obrębie 09, ulicami Słupską, Lipową, Szafera, rzeką Niezdobną oraz ul. Narutowicza, studio PLAN, Poznań-Czaplinek;
- 2) Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Narutowicza IV” w Szczecinku, lipiec 2016;
- 3) Mapy sytuacyjno – wysokościowa w skali 1: 1000;
- 4) Mapa ewidencyjna w skali 1: 1000;

- 5) Mapa topograficzna w skali 1 : 10000;
- 6) Mapa glebowo – rolnicza w skali 1 : 5000;
- 7) Mapa hydrograficzna, ark N-33-82-C Szczecinek w skali 1 : 50000, 2003;
- 8) Mapa sozologiczna, ark N-33-82-C Szczecinek w skali 1 : 50000, 2004;
- 9) Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski, ark N-33-82-C 160 – Szczecinek w skali 1 : 50000, 2004;
- 10) Mapa obszarów Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony w skali 1 : 500000, Kleczkowski A.S., Kraków, 1990;
- 11) Mezuregiony fizycznogeograficzne Polski, Kondracki J., w skali 1 : 200000;
- 12) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecinek, 2011 r., Urząd Miasta Szczecinek, M. Piernikowski, Poznań.

Źródło informacji stanowiła również literatura specjalistyczna i materiały niepublikowane, wśród których wyróżnić należy:

- 1) „Informacja o stanie środowiska w powiecie szczecineckim w 2014 roku”, WIOŚ, 2015, Szczecin;
- 2) Gminny program opieki nad zabytkami Miasta Szczecinek na lata 2013 – 2016, Szczecinek, 2012 r.;
- 3) Kostecki M., 2003, „Komentarz do Mapy hydrograficznej w skali 1: 50000 arkusz N-33-82-C Szczecinek”, UAM, Poznań;
- 4) Kozacki L., Macias A., Markuszewska I., Rosik W., 2004, „Komentarz do Mapy sozologicznej w skali 1: 50000 arkusz N-33-82-C Szczecinek”, UAM, Poznań;
- 5) „Mapa akustyczna miasta Szczecinek w otoczeniu badanych odcinków dróg krajowych”, WIOŚ, 2010, Szczecin;
- 6) Popielski W., 2006, „Objaśnienia do Szczegółowej mapy geologicznej Polski w skali 1 : 50000 arkusz Szczecinek (160)”, PIG, Warszawa;
- 7) „Roczna ocena jakości powietrza w województwa zachodniopomorskiego za 2015 rok”, WIOŚ, 2016, Szczecin;
- 8) „Stan środowiska w województwie zachodniopomorskim. Raport 2015”, WIOŚ, 2015, Szczecin;
- 9) „Waloryzacja przyrodnicza miasta Szczecinek” (operat generalny), 2002, Biuro Konserwacji Przyrody w Szczecinie, Szczecin;

10) „Waloryzacja Przyrodnicza Województwa Zachodniopomorskiego”, 2010, Biuro Konserwacji Przyrody w Szczecinie, Szczecin.

Dla potrzeb prognozy przeprowadzona została przez autora bezpośrednia wizja terenu. Wykonano również dokumentację fotograficzną. Wszystko to pozwoliło na ustalenie użytkowania terenu i rozpoznania aktualnego stanu środowiska.

II. OCENA AKTUALNEGO STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA

1. Położenie obszaru badań

1.1 Położenie w strukturze funkcjonalno – przestrzennej miasta

Analizowany obszar, dla którego został sporządzony projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zajmuje powierzchnię 15 ha i położony jest w centralnej części miasta Szczecinek, między ulicami: Narutowicza, Lipową, Szafera, a rzeką Nizicą.

„Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Szczecinek” oznacza przedmiot badań w całości jako tereny zagospodarowane o dominacji zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z usługami towarzyszącymi i zielenią towarzyszącą.

1.2 Położenie geograficzne

Według podziału fizycznogeograficznego Polski (Kondrackiego J., 2001), badany teren położony jest w podprowincji Pojezierza Półdniowobałtyckie (314), w zasięgu makroregionu Pojezierze Południowopomorskie (314.6), w mezoregionie – Pojezierze Szczecineckie (315.66).

Pojezierze Szczecineckie jest wysoczyzną morenową rozciągającą się pomiędzy sandrem Równiny Wałeckiej na zachodzie i doliną Gwdy na wschodzie. Stanowi obszar wzniesień czołowomorenowych głównego ciągu pomorskiego, obejmujący rozległe równiny sandrowe i płyty wysoczyzn morenowych z licznymi jeziorami, dolinami rzek i zagłębieniami wytopiskowymi. Licznie występują jeziora, głównie na północy mezoregionu m.in. Trzesiecko, Wilczkowo.

1.3 Położenie w ponadlokalnym systemie powiązań przyrodniczych

Bardzo urozmaicona rzeźba terenu, obecność różnych typów jezior oraz bliskość dużych powierzchniowo kompleksów leśnych sprawiają, że Szczecinek odznacza się znacznymi walorami krajobrazowo-przyrodniczymi, typowymi dla obszarów pojeziernych.

Tereny najcenniejsze pod względem przyrodniczym i krajobrazowym objęte zostały formą ochrony przyrody w postaci obszarów chronionego krajobrazu, tworząc w ten sposób ogniwo krajowej Ekologicznej Sieci Obszarów Chronionych (ESOCH). Na terenie miast Szczecinek istnieją dwa takie obszary: OChK „Jeziora Szczecineckie”, obejmujący m.in. jezioro Wielimie wraz z mokradłami na jego południowym brzegu oraz OChK „Pojezierze Drawskie”, do którego należy jezioro Trzesiecko i Wilczkowo.

Ponadto, wg koncepcji krajowej sieci ekologicznej ECONET-PL, wschodnie i północne okolice miasta z jeziorem Wielimie stanowią skraj biocentrum obszaru węzłowego o znaczeniu międzynarodowym – Pojezierze Kaszubskie (9M). W bezpośrednim sąsiedztwie miasta położony jest również obszar węzłowy o znaczeniu krajowym – Dolina Gwdy (5K). Oba ww. obszary połączone są korytarzem ekologicznym rangi międzynarodowej z obszarem węzłowym o znaczeniu ponadkrajowym – Pojezierze Drawskie (6M). Szczecinek leży na trasie tego korytarza.

Teren objęty opracowaniem położony jest poza ww. obszarami stanowiącymi formy ochrony przyrody.

2. Aktualny stan zagospodarowania i użytkowania terenu

Obszar objęty opracowaniem jest prawie w całości zainwestowany. Zdecydowanie dominuje zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna, w postaci budynków cztero- i pięciokondygnacyjnych. Zabudowa osiedlowa uzupełniona jest kilkoma obiektami handlowymi, stanowiącymi głównie sklepy spożywcze. Ponadto w ramach osiedla zrealizowane zostało boisko sportowe, kilka zespołów garażowych przy ul. Narutowicza oraz zieleń urządzona.

Wzdłuż ul. Lipowej zlokalizowane jest historyczna zabudowa mieszkalno-usługowa jedno- lub dwukondygnacyjna o dachach stromych.

Wewnątrz osiedla – przy ul. Wodociągowej występuje natomiast zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna wolno stojąca, w większości dwukondygnacyjna, kryta dachami stromymi.

Północno-wschodnią granicę omawianego obszaru stanowi rzeka Nizica, wzdłuż której występuje zarówno roślinność trawiasta jak również zieleń wysoka. W tej części zlokalizowana została także przepompownia ścieków.

Cały teren objęty opracowaniem charakteryzuje się bardzo dobrym dostępem komunikacyjnym do dróg publicznych oraz posiada pełne uzbrojenie w infrastrukturę techniczną.

3. Charakterystyka fizjograficzna terenu

3.1. Rzeźba terenu i geomorfologia

Pod względem geomorfologicznym teren objęty planem położony jest na równinie pojeziernej, która rozciąga się między jeziorem Wilczkowo a jeziorem Wielimie. Powstała ona w wyniku obniżenia się poziomu wód powierzchniowych i procesu zanikania jezior położonych dawniej pomiędzy ww. jeziorami.

Na większości obszaru opracowania naturalna rzeźba została zmieniona przez człowieka, w wyniku wyrównywania terenu pod budynki, parkingi, czy drogi. Tylko w północno-zachodniej części, w dolinie rzeki Nizicy, zachowała się naturalna rzeźba terenu.

Jak wynika z mapy sytuacyjno-wysokościowej analizowany teren cechuje się dość monotonną rzeźbą. Cały obszar delikatnie opada z południa w kierunku północno-zachodnim, ku dolinie rzeki Nizicy. Wysokości bezwzględne wahają się od 133,9 m npm do 139,7 m npm. Większość terenu położona jest na rzędnej około 136 m npm.

3.2. Budowa geologiczna i litologia

Analizowany teren położony jest w obrębie jednostki geologicznej – wał środkowopolski, zwany w tym miejscu wałem pomorskim. Na prekambryjskim podłożu zalegają zaburzone utwory paleozoiczne. Struktura inicjalna wału powstała w obrębie części basenu środkowopolskiego, który formował się i wypełniał od permu do końca kredy. Seria cechsztyńska zbudowana jest głównie z utworów soli kamiennej z licznymi przewarstwieniami. Cały ten segment pocięty jest licznymi uskokami m.in. uskokiem Szczecinka. Na przełomie kredy i trzeciorzędu powstała silnie wydzwignięta, ponad otaczające go niecki, forma wału.

Pod osadami czwartorzędu zalegają morskie i lądowe utwory eoceńskie i oligoceńskie. Na osadach oligocenu leżą utwory miocene, począwszy od różnej miąższości warstw piasków, a kończąc na osadach mułkowo – ilastych, często z przewarstwieniami węgla brunatnego. Osady paleogenu i neogenu są spiętrzone glacictektonicznie. Bezpośrednie podłoże czwartorzędu stanowią osady miocenu, których strop w rejonie Szczecinka układa się na wysokości ok. 60 m npm.

Rzeźba powierzchni podczwartorzędowej została mocno zmodyfikowana przez procesy erozji i denudacji w czasie plejstocenu. Obszar sandrowy, w obrębie którego zlokalizowany jest analizowany teren, budują piaszczysto – żwirowe plejstocenijskie utwory akumulacji wodnolodowcowej o miąższości ok. 10 m, pod którymi zalega kompleks gliny zwałowej, w którym na głębokości ok. 40 m występują utwory piaszczyste.

Według Szczegółowej mapy geologicznej Polski arkusz Szczecinek większość omawianego obszaru pokrywają holocenijskie piaski, mułki i ropy jeziorne. W głębokich sondach prezentują się one jako osady piaszczyste, laminowane mułkami i ropy, o łącznej miąższości nieprzekraczającej 6,0 m. Zwierają zazwyczaj liczne szczątki roślin oraz współczesnej fauny jeziornej.

Na obszarze opracowania nie występują żadne udokumentowane złoża surowców naturalnych.

3.3. *Wody powierzchniowe*

Pod względem hydrograficznym obszar objęty planem położony jest w dorzeczu Gwdy, w zlewni rzeki Nizicy (Niezdobnej).

W granicach objętych planem nie występują żadne ciek i naturalne zbiorniki wodne. Północno-zachodnią granicę opracowania, na odcinku 260 m, stanowi natomiast fragment najdłuższego ciek wodny Szczecinka – rzeka Niezdozna (Nizica). Ma ona szerokość od 4 do 5 m i głębokości 0,5 do 1,0 m. Niezdozną nazwany jest dolny odcinek ciek, łączącego jeziora: Trzesieka i Wielimie. Za jego początek przyjmowany jest kanał Radacki, odprowadzający wody ze zmeliorowanych łąk.

Niezdozna charakteryzuje się śnieżno-deszczowym reżimem zasilania. Zarówno wahania stanów, jak i zmienność przepływów są stosunkowo niewielkie. Stany maksymalne przypadają na kwiecień. Po okresie stanów wysokich następuje łagodne przejście do okresu stanów niskich, które swoje minimum najczęściej osiągają w sierpniu. Amplitudy wahań stanów wody w ciągu roku hydrologicznego dochodzą do 1,5 m. Średnia wartość odpływu jednostkowego dla Niezdoznej w profilu Szczecinek wynosi 5,47 dm³/s/km².

3.4. *Wody podziemne*

Według Ramowej Dyrektywy Wodnej (2000/60/WE), będącej ogólnym aktem prawnym, który określa jako swój główny cel zapobieganie dalszemu pogarszaniu oraz ochronę i poprawę jakości środowiska wodnego państw UE, Szczecinek położony jest w zasięgu jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) nr 28.

Zgodnie z Mapą Hydrogeologiczną Polski w skali 1 : 200 000, rozpatrywany obszar położony jest w obrębie regionu pomorsko-kujawskiego (III), w zasięgu podregionu pomorskiego (III 1). Poziomy wodonośne występują zarówno w utworach czwartorzędowych, jak i trzeciorzędowych. Główny poziom użytkowy w osadach czwartorzędowych budują przede wszystkim piaski i żwiry, występujące przeciętnie na głębokości od 40 do 60 m. Wydajność tego poziomu wynosi od kilkunastu do 70 m³h⁻¹.

Teren objęty analizą położony jest w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP – 126 „Zbiornik Szczecinek” o średniej głębokości utworów wodonośnych 90 m. Utwory wodonośne są wieku trzeciorzędowego i czwartorzędowego. Jego powierzchnia wynosi 1755 km², a szacunkowe zasoby dyspozycyjne 99 tys. m³/dobę.

Według Mapy Hydrograficznej arkusz Szczecinek w skali 1 : 50 000 pierwszy poziom wód gruntowych na przeważającej części obszaru analiz zalega dość płytko na głębokości między 1 – 2 m ppt. Natomiast w północno-zachodniej części, wzdłuż Nizicy pierwszy poziom wód gruntowych występuje bardzo płytko, do głębokości 1 m ppt.

3.5. *Warunki glebowe*

Typy i klasy gleb są odzwierciedleniem warunków geomorfologicznych i litologicznych. Należy jednak podkreślić, że warstwa glebowa na większości analizowanego terenu została całkowicie przekształcona w wyniku działalności człowieka, przez co zmieniła swoje właściwości.

Powyższe ma potwierdzenie na mapie glebowo-rolniczej, z której wynika, że na obszarze objętym opracowaniem występują jedynie grunty zurbanizowane (Tz). Skład mechaniczny materiału glebowego stanowią tu piaski słabogliniaste, podścielane piaskami luźnymi.

Najmniejszym przekształceniom uległy gleby w północno-zachodniej części planu, gdzie występują jeszcze, zajęte przez spontaniczną roślinność, użytki rolne klasy V oraz fragmentarycznie klasy IVb.

3.6. *Szata roślinna i fauna*

Podstawowymi zbiorowiskami roślinnymi występującymi w granicach omawianego obszaru są zbiorowiska synantropijne, składające się z roślin towarzyszących człowiekowi i utrzymujących się dzięki jego działalności. Urządzona zieleń osiedlowa w postaci trawników, klombów i zaprojektowanych nasadzeń występuje na terenie osiedli wielorodzinnych przy ul. Wodociągowej. Na terenach przydomowych ogródków przy

budynkach jedno- jak i wielorodzinnych stwierdzono występowanie następujących gatunków drzew i krzewów: cyprysów, brzozy brodawkowatej, jarzębu szwedzkiego, świerku pospolitego, świerku srebrzystego, forsycji, bzu lilaka, lipy drobnolistnej, śnieguliczki, klonu zwyczajnego, klonu jesionolistnego, topoli białej, robinii akacjowej, wierzb, żywotników, kasztanowca, cisa pospolitego, róży dzikiej, jaśminowca, orzecha włoskiego, jesionu wyniosłego.

Oprócz świadomie kształtowanych terenów zieleni osiedlowej i przyulicznej, w dolinie rzeki Nizicy, zlokalizowane są liczne miejsca ze spontanicznie rozwijającą się roślinnością naturalną. Wzdłuż rzeki występuje roślinność zaroślowa z płatami roślinności łąkowej. Można tu również spotkać: bez czarny, młode brzozy brodawkowate, olchy i jesiony, a także pojedyncze gatunki krzewów: róży wielokwiatowej, jaśminowca i tarniny.

Na niezagospodarowanych i zdegradowanych fragmentach terenów, głównie przy drogach (ul. Narutowicz, ul. Lipowa) dużą część roślin stanowią zbiorowiska zaroślowe i ruderalne. Często spotykanym zbiorowiskiem ruderalnym jest tu zespół dywanowy babki zwyczajnej i życicy trwałej.

Śród przedstawicieli fauny, na obszarze objętym opracowaniem, stwierdzono występowanie chronionego ślimaka winniczka oraz chronionych owadów tj. trzmieli, biegaczy i chrząszczy. Wśród płazów i gadów w dolinie rzeki Nizicy bytują żaba trawna i moczarowa oraz jaszczurka zwinka.

W okolicach cieków zaobserwowano również kilka kretowisk, świadczących o bytowaniu częściowo chronionego gatunku, jakim jest kret. Podczas wizji lokalnej na rzece Nizicy, poza planem, zaobserwowano również ptaki wodne, reprezentowane głównie przez krzyżówki.

Wysoki stopień wykorzystania omawianego obszaru przez mieszkańców osiedli ogranicza jednak jego walory faunistyczne.

3.8. *Klimat lokalny*

W podziale Niziny Wielkopolskiej na regiony klimatyczne A. Wosia (1995), obszar objęty opracowaniem znajduje się zachodniej części rozległego Regionu Środkowo-pomorskiego. Region ten wyróżnia się na tle innych największą ilością dni z pogodą przymrozkową bardzo chłodną z dużym zachmurzeniem. Przeciętnie w roku takich dni jest ponad 19. Stosunkowo najczęściej, notowane są tu również dni umiarkowanie mroźne, pochmurne z opadem. Mało jest dni bardzo ciepłych z opadem, przeciętnie 26 dni w roku.

Dni z opadem przeciętnie w ciągu roku jest 176. Przez 33,6 dni w roku występuje słoneczny typ pogody, dni z pogodą pochmurną jest 193,6, a z dużym zachmurzeniem 136,6.

Topoklimat badanego obszaru charakteryzuje się stosunkowo chłodnym latem i dość łagodną zimą. Klimat jest tu surowszy niż na sąsiednich terenach położonych niżej. Amplituda temperatury sięga 20⁰C. Najwyższa średnia temperatura występuje w lipcu + 20⁰C, a najniższa w lutym – 2,5⁰C. W 2006 r. średnia roczna temperatura powietrza wynosiła 9⁰C, średnia lipca +23,4⁰C, a lutego – 6,4⁰C.

Według danych z posterunku opadowego IMGW, zlokalizowanego w Szczecinku wynika, że w poszczególnych latach zaznacza się wyraźna zmienność sum opadów rocznych. W roku normalnym roczna suma opadów wynosi 622 mm. Rytm opadów wskazuje istnienie maksimum w lipcu (76 mm), a minimum w lutym (34 mm).

Średnio w ciągu roku dominują wiatry z kierunków: zachodniego i południowo-zachodniego. Na wiosnę i jesień wzrasta udział wiatrów z kierunku południowo-wschodniego i południowego. Teren miasta odznacza się stosunkowo słabymi wiatrami i dość dużą liczbą dni bezwietrznych. Silniejsze wiatry wieją głównie jesienią i zimą.

4. Wartości kulturowe

Na obszarze objętym opracowaniem nie występują żadne obiekty wpisane do rejestru zabytków. Kilka budynków wzdłuż ul. Lipowej oraz jeden przy ul. Wodociągowej posiadają natomiast wartości zabytkowe i zostały ujęte w „Gminnym programie opieki nad zabytkami Miasta Szczecinek na lata 2013 – 2016”.

Ponadto w południowo-zachodniej części opracowania zlokalizowany jest fragment zewidencjonowanego stanowiska archeologicznego, objętego ochroną na mocy przepisów odrębnych.

5. Ochrona prawna zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych

Na analizowanym terenie nie ustanowiono żadnych powierzchniowych form ochrony przyrody, wymienionych w art. 6 *Ustawy o ochronie przyrody*³.

W omawianej części Szczecinka nie występują żadne grunty rolne ani leśne chronione przepisami *Ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych*⁴.

³ Ustawa z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2015, poz. 1651, ze zm.)

⁴ Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. 2015 r., poz. 200 ze zm.)

Ochronie, na podstawie *Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*⁵ podlega natomiast zewidencjonowane stanowisko archeologiczne oraz kilka budynków chronionych ustaleniami obowiązujących na tym terenie planów miejscowych.

6. Stan, jakość i zagrożenia środowiska przyrodniczego

6.1. Stan higieny atmosfery

Najbliższe stacje pomiarowe WIOŚ zajmujące się badaniem jakości powietrza atmosferycznego, których wyniki brano pod uwagę podczas oceny powietrza w 2015 r., zlokalizowane są na terenie miasta Szczecinka przy ul. Przemysłowej (automatyczna) oraz przy ul. 1 Maja (manualna).

Zbiorcze zestawienie klasyfikacji strefy zachodniopomorskiej tj. całego województwa zachodniopomorskiego, bez aglomeracji szczecińskiej i miasta Koszalin dla poszczególnych zanieczyszczeń (SO₂, NO₂, PM₁₀, PM_{2,5}, Pb, C₆H₆, CO, As, Cd, Ni, BaP oraz O₃) dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych dla ochrony zdrowia, według rocznej oceny jakości powietrza za rok 2015, przedstawia tabela nr 1.

Tabela 1. Ocena jakości powietrza w strefie zachodniopomorskiej za 2015 r.

Powierzchnia strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń											
	SO ₂	NO ₂	PM _{2,5}	PM ₁₀	Pb	C ₆ H ₆	CO	As	BaP	Cd	Ni	O ₃
1179904 km ²	A	A	A	C	A	A	A	A	C	A	A	A

Źródło: „Roczna ocena jakości powietrza w woj. zachodniopomorskim za 2015 r.”, WIOŚ, 2016, Szczecin.

Jak wynika z powyższej tabeli większość badanych zanieczyszczeń zaliczono, w trójstopniowej skali: A, B, C, do klasy A, co oznacza, że poziom poszczególnych stężeń zanieczyszczeń w analizowanej strefie nie przekracza poziomu wartości docelowych. Jedynie dwa typy zanieczyszczeń tj. PM₁₀ i benzo(a)piren zakwalifikowano do klasy C.

W 2014 r. (jak również w latach poprzednich) strefa powiat szczecinecki zakwalifikowana została do klasy C, ze względu na stwierdzone przekroczenia standardu jakości powietrza przez 24-godzinne stężenia pyłu zawieszonego PM₁₀. Jako obszar objęty przekroczeniami wskazane zostało centrum miasta oraz tereny położone względem niego na północny-zachód i południe, o łącznej powierzchni ok. 6 km², zamieszkałej przez około 30 tys. osób. Główną przyczyną przekroczeń wskazaną na etapie przeprowadzania rocznej oceny jakości powietrza była emisja powierzchniowa związana z indywidualnym ogrzewaniem

⁵ Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. 2014 r. poz. 1446, ze zm.)

mieszkań. Jednak w niektórych przypadkach WIOŚ wskazywał za główną przyczynę oddziaływanie emisji z zakładów przemysłowych, ciepłowni zlokalizowanych w pobliżu stacji (w omawianym przypadku m.in. zakładów należących do Grupy Kronospan, zlokalizowanych przy ul. Waryńskiego 1). Dotyczyło to terminów pomiarowych, w których przekroczenia stwierdzono poza okresem grzewczym. Do przyczyn dodatkowych, mniej istotnych należą w przypadku Szczecinka szczególne warunki rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń i niekorzystne warunki klimatyczne (niskie temperatury powietrza i mała prędkość wiatru). Należy jednak podkreślić, że w 2015 r. w strefie powiat szczecinecki nie stwierdzono przekroczenia standardu jakości powietrza spowodowanej przez przekroczenia 24-godzinne stężenia pyłu zawieszonego PM10.

Klasa C skutkuje obowiązkiem opracowania przez Marszałka Województwa programu naprawczego, mającego na celu przywrócenie standardu jakości powietrza na danym obszarze. Dla strefy zachodniopomorskiej obowiązuje „Program ochrony powietrza dla strefy zachodniopomorskiej”, uchwalony przez Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego w dniu 29 października 2013 r.

Miasto Szczecinek otrzymało klasę C również ze względu na przekroczenie poziomu docelowego przez średnioroczne stężenie benzo(a)pirenu. Jako obszar objęty przekroczeniami wskazane zostało centrum miasta oraz tereny położone względem niego na północny-zachód i południe (nie obejmuje obszaru opracowania), o łącznej powierzchni ok. 5 km², zamieszkałej przez około 28 tys. osób. Zarówno główna przyczyna przekroczeń, jak i dodatkowe przyczyny wskazane na etapie przeprowadzania rocznej oceny jakości powietrza są analogiczne jak w przypadku pyłu zawieszonego PM10. Dla powiatu szczecineckiego obowiązuje „Program ochrony powietrza dla strefy powiat szczecinecki, w której został przekroczony poziom docelowy benzo(a)pirenu w powietrzu”, uchwalony przez Sejmik Województwa w dniu 29 października 2013 r.

Ponadto cała strefa zachodniopomorska otrzymała klasę D2 w związku z przekroczeniem poziomu celu długoterminowego przez stężenia ozonu, określonego zarówno ze względu na ochronę zdrowia, jak i ochronę roślin. Dla stref w klasie D2 nie jest wymagane opracowanie programu ochrony powietrza. Działania wymagane w tym przypadku to ograniczenie emisji lotnych związków organicznych jako prekursorów ozonu, które to działania powinny być ujęte w wojewódzkim programie ochrony środowiska.

W analizowanej części Szczecinka na zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego wpływa głównie lokalna niska emisja, przede wszystkim w okresie grzewczym, na którą

nakładają się zanieczyszczenia typu komunikacyjnego, spowodowane ruchem samochodowym na drodze krajowej nr 11 (ul. Narutowicza).

6.2. Zagrożenia klimatu akustycznego

Największym zagrożeniem klimatu akustycznego w analizowanym fragmencie miasta jest hałas komunikacyjny, którego emitorem są pojazdy poruszające się po otaczających obszar planu drogach publicznych. Główne źródło hałasu komunikacyjnego, w omawianym przypadku, stanowi ul. Narutowicza (fragment drogi krajowej nr 11), będąca wschodnią granicą opracowania.

W celu określenia wskaźników długookresowych hałasu L_{DWN} oraz L_N potrzebnych do sporządzenia mapy akustycznej, w 2009 r. w Szczecinku prowadzone były pomiary hałasu na drodze krajowej nr 11 na południe od obszaru opracowania przy ul. Cieślaka oraz przy ul. Sikorskiego. Badania prowadzono nieprzerwanie przez minimum 2 doby w dni powszednie i 1 dobę podczas weekendu w okresie jesiennym. Natężenie ruchu na analizowanych odcinkach dróg na ul. Sikorskiego wynosiło 10000 pojazdów a na ul. Cieślaka ok. 11000 pojazdów. Wyniki tych pomiarów przedstawia tabela nr 2.

Tabela 2. Wyniki hałasu określonego wskaźnikami L_{DWN} oraz L_N w 2009 r. w Szczecinku na drodze krajowej nr 11.

Droga krajowa nr 11	L_{DWN}	L_N	Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB			
			dla terenów zabudowy wielorodzinnej i terenów mieszkaniowo-usługowych		dla terenów zabudowy jednorodzinnej	
			L_{DWN}	L_N	L_{DWN}	L_N
ul. Cieślaka	69,6	62,2	60	50	55	50
ul. Sikorskiego	68,0	59,9				

Źródło: „Raport o stanie środowiska w województwie zachodniopomorskim w latach 2008 – 2009”, WIOŚ, 2010.

Jak wynika z tabeli, przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu w 2009 r. występowało we wszystkich porach i było znaczące (ok. 10-15 dB). Na analizowanym obszarze w otoczeniu drogi krajowej nr 11 w Szczecinku mieszka prawie 2,5 tys. mieszkańców zagrożonych ponadnormatywnym hałasem, z czego 500 mieszkańców zasiedla obszar, na którym występują przekroczenia powyżej przedziału 10-20 dB. Na niesprzyjające warunki akustyczne narażonych jest prawie 7% całej ludności miasta. Stan klimatu akustycznego na analizowanych odcinkach drogi krajowej nr 11 należy uznać za

niezadowalający, mimo że dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku od czasu prowadzonych pomiarów uległy obniżeniu.

W tym miejscu należy podkreślić, że komfort akustyczny w rejonie obecnego przebiegu drogi krajowej nr 11 ulegnie z pewnością znacznemu polepszeniu po wybudowaniu planowanej obwodnicy miasta w ciągu drogi ekspresowej S-11.

Hałas komunikacyjny i wibracje mogą być również uciążliwe dla istniejącej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej zlokalizowanej wzdłuż podstawowych ulic śródmiejskich Szczecinka tj. ul. Szafera i ul. Lipowej. W rejonie ww. ulic nie prowadzono jednak badań akustycznych, dotyczących pomiaru wielkości hałasu.

6.3. Stan i jakość wód podziemnych

W 2012 r. prowadzono badania wód podziemnych w ramach krajowego monitoringu diagnostycznego w obszarze jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) nr 28. Pomiarów przeprowadzono w 4 punktach pomiarowych w miejscowości Spore, zlokalizowanych na północ od granic miasta Szczecinek. Badano wody wglębne, głównie poziomu czwartorzędowego. We wszystkich punktach pomiarowych jakość wód JCWPd nr 28, zaliczono do klasy II. Wskaźnikiem przekraczającym normy dla wód przeznaczonych do spożycia przez ludzi był mangan.

Mangan występujący w dużych ilościach w wodach wglębnych ma przede wszystkim niekorzystny wpływ na właściwości organoleptyczne wody, powodując wzrost jej zabarwienia i mętność, a także pogorszenie jej walorów smakowych i zapachowych. Dodatkowo mangan wytrącając się w formie osadów powoduje barwienie sanitariatów czy zarastanie przewodów wodociągowych. Duże zawartości manganu mogą mieć również niekorzystny wpływ na zdrowie człowieka, dlatego tego typu wody wymagają uzdatniania przed spożyciem.

Ostatecznie zarówno stan chemiczny, jak również jakościowy JCWPd nr 28 uznany został za dobry.

Występujący na analizowanym obszarze główny zbiornik wód podziemnych (GZWP nr 126), w omawianym rejonie, nie został zaliczony do obszarów objętych ochroną.

Cały teren objęty opracowaniem posiada kanalizację sanitarną, co zmniejsza prawdopodobieństwo zagrożenia zanieczyszczeniami środowiska gruntowo – wodnego.

6.4. Pola elektromagnetyczne

Na analizowanym obszarze oraz w jego najbliższym otoczeniu nie występują żadne znaczące źródła pól elektromagnetycznych.

III. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU, JEGO GŁÓWNYCH CELACH I POWIĄZANIACH

1. Cele projektu planu miejscowego

Głównym celem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Narutowicza IV” w Szczecinku jest aktualizacja ustaleń trzech obowiązujących dotąd na analizowanym obszarze planów miejscowych i dostosowanie ich zapisów do obecnych przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, a także weryfikacja możliwości wprowadzenia do planu postulatów wynikających z wniosków złożonych do planu miejscowego.

Biorąc powyższe pod uwagę, w przedmiotowym projekcie planu weryfikacji zostały poddane linie zabudowy, linie rozgraniczające oraz parametry i wskaźniki zabudowy, ustalone w obowiązujących dotąd miejscowych planach.

2. Ustalenia projektu planu miejscowego

Struktura funkcjonalna, wskazana w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Narutowicza IV” w Szczecinek jest dość zróżnicowana. Przedmiotem ustaleń projektu mpzp są:

- tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej – **MW**;
- teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub zabudowy usługowej – **MW/U**;
- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług – **MN/U**;
- tereny zabudowy usługowej z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – **U/MN**;
- tereny zieleni urządzonej – **ZP**;
- tereny infrastruktury technicznej – **E i K**;
- teren dróg publicznych – **KD-Z, KD-L i KD-D**;
- tereny dróg wewnętrznych – **KDW i KDWp**.

Spośród terenów przeznaczonych pod zabudowę największą grupę zajmują tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej tj. MW. W projekcie planu wyznaczono 5 takich terenów. Wszystkie ww. tereny stanowią obszary zabudowane i zagospodarowane. Możliwość lokalizacji nowej zabudowy dopuszczono jedynie na części terenu 4MW. W zakresie parametrów i wskaźników intensywności kształtowania zabudowy, dla terenów MW ustalono: maksymalną powierzchnię zabudowy między 30% a 50% powierzchni działki budowlanej, minimalną powierzchnię biologicznie czynną 30% działki budowlanej oraz wysokość budynków od 3 do 5 kondygnacji nadziemnych, przy czym nie więcej niż 18 m. Ponadto na terenach MW dopuszczono lokalizację usług w parterach budynków lub w kondygnacji podziemnej.

Drugą pod względem ilościowym kategorię stanowią tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub zabudowy usługowej MW/U. Wydzielono 4 takie tereny, z których tylko jeden jest w całości zabudowany, a reszta wzdłuż ul. Lipowej zaplanowana jest do przekształceń funkcjonalno-przestrzennych. Na terenach tych dopuszczono dowolne kształtowanie proporcji przeznaczenia lub wybór tylko jednego rodzaju przeznaczenia. W zakresie parametrów i wskaźników intensywności kształtowania zabudowy, dla terenów MW/U ustalono: maksymalną powierzchnię zabudowy między 40% a 70% powierzchni działki budowlanej, minimalną powierzchnię biologicznie czynną od 10% do 30% działki budowlanej oraz wysokość budynków nie większą niż 3 kondygnacje nadziemne, przy czym nie więcej niż 12 m.

Kolejną kategorię terenów do zabudowy stanowią tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług (MN/U). Wydzielono 3 takie tereny, na których istnieją już budynki, ale możliwa jest jeszcze realizacja nowej zabudowy. Na terenach MN/U dopuszczono wyłącznie zabudowę wolno stojącą oraz wydzielenie w budynku mieszkalnym lokali użytkowych o łącznej powierzchni nie większej niż 40% powierzchni całkowitej danego budynku. W zakresie parametrów i wskaźników intensywności kształtowania zabudowy, dla ww. terenów ustalono: maksymalną powierzchnię zabudowy między 30% a 50% powierzchni działki budowlanej, minimalną powierzchnię biologicznie czynną na poziomie od 30% do 50% działki budowlanej, wysokość budynków mieszkalnych nie większą 3 kondygnacje nadziemne, przy czym nie więcej niż 12 m, a budynków pomocniczych do 5 m.

Ostatnim terenem przeznaczonym pod zabudowę jest teren zabudowy usługowej z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (U/MN), obecnie wolny od

zabudowy i zainwestowania. W zakresie parametrów i wskaźników intensywności kształtowania zabudowy, dla terenu U/MN ustalono: maksymalną powierzchnię zabudowy do 30% powierzchni działki budowlanej, minimalną powierzchnię biologicznie czynną na poziomie nie mniejszym niż 30% działki budowlanej, wysokość budynków do 2 kondygnacji nadziemnych, przy czym nie więcej niż 10 m, a w przypadku zabudowy sakralnej dla wieży lub dzwonnicy – do 20 m. Ponadto dopuszczono lokalizację jednego lokalu mieszkalnego o powierzchni całkowitej nie większej niż 30% powierzchni całkowitej budynku usługowego albo jednego budynku mieszkalnego jednorodzinnego wyłącznie jako towarzyszącego budynkowi usługowemu.

Uzupełnieniem dla ww. osiedlowych terenów zabudowanych i do zabudowy ma być, wyznaczony wzdłuż rzeki Nizicy, teren zieleni urządzonej o powierzchni około 1,2 ha. Ustalono na nim lokalizację parku, zakazując jednocześnie sytuowania budynków (poza budynkami infrastruktury technicznej). Ustalono także minimalną powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 80% terenu. Na terenie IZP ustalono lokalizację ścieżki rowerowej lub ciągu pieszo-rowerowego na kierunku wskazanym na rysunku planu oraz dopuszczono lokalizację budowli sportowo-rekreacyjnych, ciągów pieszych i rowerowych, wybiegów dla zwierząt oraz obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej.

Pozostała część obszaru opracowania przeznaczona została na obsługę komunikacyjną ww. terenów, którą stanowią istniejące lub planowane drogi publiczne i wewnętrzne oraz istniejący teren trafostacji (E) i przepompownia ścieków (K).

3. Powiązanie ustaleń projektu planu miejscowego z innymi dokumentami

Stosownie do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* zapisy projektu planu miejscowego (część tekstowa i graficzna) muszą być zgodne z zapisami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, a rada gminy uchwała plan miejscowy dopiero po stwierdzeniu, że nie narusza on ustaleń studium. Studium, o którym mowa powyżej sporządza się w celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego.

Projekt planu zachowuje, zapisane w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecinek”, podstawowe funkcje analizowanego obszaru jako terenu o dominacji zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z usługami towarzyszącymi i zielenią towarzyszącą.

W „Programie ochrony powietrza dla strefy powiat szczecinecki, w której został przekroczony poziom docelowy benzo(a)pirenu w powietrzu”⁶ zawarte zostały wskazania podstawowych kierunków działań, zmierzających do przywracania poziomów docelowych benzo(a)pirenu. Jednym z podstawowych kierunków ww. działań jest uwzględnianie w przygotowywanych planach miejscowych zapisów wpływających na jakość powietrza. Po przeanalizowaniu zapisów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Narutowicz IV” w Szczecinku należy stwierdzić, że spełnia on wymogi ustalone w ww. programie ochrony powietrza.

4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu miejscowego

Na terenie objętym opracowaniem zasady kształtowania polityki przestrzennej i sposobu postępowania w sprawach przeznaczania terenów na określone cele oraz ustalania zasad ich zagospodarowania i zabudowy, a także wyposażenia w sieci infrastruktury technicznej ustalają obowiązujące plany miejscowe „Narutowicza II” (uchwała Nr XXXIX/362/06 Rady Miasta Szczecinek z dnia 5 czerwca 2006 r.) oraz zmiana mpzp „Narutowicza II” (uchwała Nr XXXIX/411/09 Rady Miasta Szczecinek z dnia 23 listopada 2009 r.). Gwarantują one wystarczającą kontrolę nad procesami inwestycyjnymi na analizowanym obszarze, nie przewiduje się zatem, aby brak realizacji ustaleń projektu planu miejscowego „Narutowicza IV” w Szczecinku wywołał niekorzystne zmiany stanu środowiska przyrodniczego na omawianym obszarze ani w jego najbliższym otoczeniu.

IV. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU PLANU MIEJSCOWEGO

Jedynym istotnym problemem ochrony środowiska ważnym z punktu widzenia projektu sporządzanego planu miejscowego jest ponadnormatywny hałas w środowisku i wibracje. Oba zjawiska związane są przede wszystkim z ruchem komunikacyjnym na drodze krajowej nr 11 (ul. Narutowicza), przylegającej do obszaru planu od strony wschodniej.

⁶ Uchwała Nr XXVIII/388/13 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 29 października 2013 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza oraz planu działań krótkoterminowych dla strefy zachodniopomorskiej

V. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM I KRAJOWYM

Akcesja Polski do Unii Europejskiej nałożyła na Polskę nowe obowiązki, wynikające z konieczności dostosowania prawa polskiego do regulacji unijnych. Ochrona środowiska wraz z Traktatem z Maastricht (1991) włączona została przez Wspólnoty Europejskie do spisu ich stałych zadań, dla których określono cele działań zapobiegawczych i regulujących. Obecnie prawo Unii Europejskiej regulujące ochronę środowiska liczy sobie kilkaset aktów prawnych, obejmujących dyrektywy, rozporządzenia, decyzje i zalecenia.

Do priorytetów Unii Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska zaliczyć należy m.in. przeciwdziałanie zmianom klimatu, ochronę różnorodności biologicznej, ograniczenie wpływu zanieczyszczenia na zdrowie, a także lepsze wykorzystanie zasobów naturalnych.

Do dokumentów rangi międzynarodowej, formułujących cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia omawianego projektu planu, zaliczyć można, wymieniane już wcześniej w opracowaniu, dyrektywę Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikich ptaków i dyrektywę Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory. Ponadto, Konwencję Berneńską o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych z 1979 r., Ramową konwencję Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro z 1992 r.

Na szczeblu krajowym cele ochrony środowiska ustanawiają strategiczne dokumenty rządowe: „II Polityka Ekologiczna Państwa” oraz „Polityka ekologiczna państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016”. Oba te dokumenty respektują zapisy Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 r., mówiące o konieczności zapewnienia przez Rzeczypospolitą Polską ochrony środowiska kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju oraz konieczności zapewnienia przez władze publiczne bezpieczeństwa ekologicznego współczesnemu i przyszłym pokoleniom.

II Polityka Ekologiczna Państwa

Wiodącą zasadą polityki ekologicznej państwa jest zasada zrównoważonego rozwoju, ustanowiona w ramach Konferencji Narodów Zjednoczonych w Rio de Janeiro w 1992 r. Podstawowym założeniem zrównoważonego rozwoju jest takie prowadzenie polityki i działań w poszczególnych sektorach gospodarki i życia społecznego, aby zachować zasoby i walory środowiska w stanie zapewniającym trwałe, nie doznające uszczerbku, możliwości korzystania z nich zarówno przez obecne jak i przyszłe pokolenia, przy jednoczesnym zachowaniu trwałości funkcjonowania procesów przyrodniczych oraz

naturalnej różnorodności biologicznej na poziomie krajobrazowym, ekosystemowym, gatunkowym i genowym. Istotą zrównoważonego rozwoju jest równorzędne traktowanie racji społecznych, ekonomicznych i ekologicznych, co oznacza konieczność integrowania zagadnień ochrony środowiska z polityką w poszczególnych dziedzinach gospodarki.

Podstawowym celem polityki jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego kraju, czyli mieszkańców, infrastruktury społecznej i zasobów przyrodniczych. Wśród metod realizacji polityki ekologicznej państwa priorytet ma stosowanie tzw. dobrych praktyk gospodarowania i systemów zarządzania środowiskowego, które pozwalają powiązać efekty gospodarcze z efektami ekologicznymi, zwłaszcza w przemyśle i energetyce, transporcie, rolnictwie, leśnictwie, budownictwie i gospodarce komunalnej, zagospodarowaniu przestrzennym, turystyce, ochronie zdrowia, handlu i działalności obronnej.

Cele szczegółowe polityki ekologicznej państwa ujęto w dwóch grupach: w sferze racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych i w zakresie jakości środowiska. Wśród nich, w kontekście zakresu ustaleń projektów planów miejscowych, wymienić należy m.in.: racjonalizację użytkowania wody, ochronę gleb, wzrost wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych, gospodarowanie odpadami, jakość wód, jakość powietrza, zmiany klimatu, hałas i promieniowanie, różnorodność biologiczna i krajobrazowa.

Ponadto, dokument wskazuje na konieczność stworzenia spójnego wewnętrznie systemu prawa ochrony środowiska, dostosowanego do wymagań unijnych. Wymaga poddania dokumentów programowych z dziedziny ochrony środowiska (planów, strategii, polityk, itp.) ocenie ekologicznej skuteczności lub ocenie oddziaływania na środowisko (w formie strategicznych ocen oddziaływania na środowisko), ocenie efektywności kosztowej, konsultacjom społecznym, ocenie zgodności z wymogami Unii Europejskiej.

Polityka ekologiczna państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016

Polityka ekologiczna państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016 stanowi załącznik do uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 22 maja 2009 r. w sprawie przyjęcia „Polityki...”. Sporządzona została przez Ministerstwo Środowiska, zgodnie z wymogiem ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska*.

Wśród działań systemowych dokument wymienia aspekt ekologiczny w planowaniu przestrzennym i w jego ramach cel dotyczący podnoszenia roli planowania przestrzennego, które powinno być podstawą lokalizacji nowych inwestycji.

Wskazuje się na konieczność wdrażania wytycznych dotyczących uwzględnienia w planach wymagań ochrony środowiska i gospodarki wodnej, wdrożenie przepisów

umożliwiających przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko już na etapie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, zatwierdzenie wszystkich obszarów europejskiej sieci Natura 2000, uwzględnianie obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi, określenie zasad ustalania progów tzw. chłonności środowiskowej oraz pojemności przestrzennej zależnie od typu środowiska.

VI. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE USTALEŃ PROJEKTU MPZP NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA

1. Wpływ na klimat lokalny i zanieczyszczenie powietrza

Realizacja ustaleń planu nie powinna wpłynąć na zmianę warunków klimatu lokalnego, ponieważ analizowany obszar jest już praktycznie w całości zabudowany i nawet w przypadku wymiany zabudowy na nową lub uzupełnienia jej, nie planuje się znaczącego zwiększenia intensywności zabudowy. Ponadto warunki termiczno-wilgotnościowe w północnej i zachodniej części opracowania będą kształtowane przez bezpośrednie sąsiedztwo rzeki Nizicy oraz planowany wzdłuż niej teren zieleni urządzonej – parkowej.

Na etapie budowy źródłem zanieczyszczeń mogą być silniki urządzeń budowlanych, sprzętów oraz samochodów transportowych spalających głównie olej napędowy, a także prace spawalnicze. Ponadto emisja zanieczyszczeń będzie również spowodowana samym procesem budowlanym i związanymi z nim składowiskami piasku, wapna, cementu. Dotyczy to w szczególności, obecnie wolnych od zainwestowania, części terenów przeznaczonych na zabudowę mieszkaniową z dopuszczeniem usługowej: północna część terenu 4MW, 5U/MN, południowa część terenu 6MN/U, 17MW/U i 18MW/U. Należy zatem zwrócić szczególną uwagę na czasowe zabezpieczenia takich miejsc i systematyczne ich sprzątanie. Ww. emisja zanieczyszczeń będzie miała jednak charakter emisji o niedużym zasięgu oraz występować będzie okresowo z różnym natężeniem w sposób przemijający. Ponadto należy przyjąć, że prace nad budową, rozbudową lub modernizacją będą prowadzone etapowo, co znacznie zmniejszy oddziaływanie na jakość powietrza atmosferycznego omawianego obszaru.

Eksploatacja nowej zabudowy mieszkaniowej lub usługowej nie powinna pogorszyć jakości powietrza na obszarze opracowania, a wręcz może przyczynić się do poprawy jego stanu. Służyć temu mają zapisy ograniczające wpływ emisji z instalacji grzewczych zlokalizowanych w budynkach. W tym celu nakazano zaopatrzenie w ciepło z sieci ciepłej lub gazowej, z dopuszczeniem stosowania w celach grzewczych: na terenach MN/U i 5U/MN: kotłowni gazowych, ogrzewania elektrycznego, kolektorów słonecznych, ogniw fotowoltaicznych

lub pomp ciepła. Nakazano również stosowanie w celach grzewczych technologii zapewniającej obniżenie emisji benzo(a)piranu oraz pyłu PM10. Zakazano jednocześnie dla nowo budowanych budynków stosowania kotłów, pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe. Ww. ustalenia pozwolą na zminimalizowanie ilości zanieczyszczeń gazowych, a w szczególności pyłowych, emitowanych w wyniku spalania paliw w instalacjach grzewczych, szczególnie w porównaniu do sytuacji, w której stosowane byłyby paliwa stałe (głównie węgiel).

Pomyślano również o budynkach, w których w chwili obecnej istnieją przestarzałe, szkodzące środowisku, kotły węglowe, dopuszczając w nich wymianę istniejących źródeł ciepła w postaci niskowydajnych i nieekologicznych kotłów węglowych centralnego ogrzewania na nowe ekologiczne i wysokosprawne źródła ciepła na paliwo stałe, stosujące technologię zapewniającą minimalne wskaźniki emisji gazów i pyłów.

Ponadto zgodnie z *Uchwałą Nr XXVIII/388/13 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 29 października 2013 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza oraz planu działań krótkoterminowych dla strefy zachodniopomorskiej*, w projekcie planu zakazano likwidacji sieci ciepłowniczych i przyłączy ciepłowniczych oraz zmiany ogrzewania zbiorowego z sieci ciepłowniczej na ogrzewanie indywidualne, co ma nie dopuścić do powstawania na terenach zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej – nowych, zagrażających jakości powietrza indywidualnych źródeł ciepła.

Źródłem lokalnego zanieczyszczenia powietrza są i będą również spaliny pochodzące z ruchu samochodowego na istniejących drogach, zwłaszcza zlokalizowanej poza planem ul. Narutowicza oraz ważnych ulic śródmiejskich, tzn. ul. Szafera i ul. Lipowej. Są to jedne z głównych dróg miejskich, a w przypadku ul. Narutowicza, także krajowych o dużym natężeniu ruchu.

Niewątpliwie korzystny wpływ na jakość powietrza w omawianym rejonie będzie miała budowa wschodniej obwodnicy miasta tj. drogi S-11, która przejmie ruch tranzytowy odbywający się obecnie m.in. ul. Narutowicza.

Bez wątplenia pozytywnie na stan powietrza atmosferycznego oraz klimat lokalny wpłynie kontynuacja funkcji zieleni urządzonej o charakterze parkowym (teren 1ZP) w zachodniej części opracowania, wzdłuż rzeki Nizicy. Na terenie 1ZP ustalono wysoki procent powierzchni biologicznie czynnej tj. nie mniej niż 80%.

Pozytywnie na stan higieny atmosfery może wpłynąć ponadto konsekwentna realizacja ustaleń zawartych w projekcie planu odnośnie odpowiednich powierzchni

biologicznie czynnych, ograniczenia powierzchni zabudowy oraz zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

2. Emitowanie hałasu

Zgodnie z art. 114 ust. 1 *Ustawy Prawo ochrony środowiska*, przy sporządzaniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, różnicując tereny o różnych funkcjach lub różnych zasadach zagospodarowania, wskazuje się tereny należące do poszczególnych rodzajów terenów, wymienionych w art. 113 ust. 2 ww. ustawy, dla których ustalone zostały dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku, określone w *Rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*⁷. W projekcie analizowanego planu miejscowego wyznaczono 2 kategorie terenów o zdefiniowanym komforcie akustycznym. Są to tereny MW, dla których ustalono zachowanie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz tereny mieszane (MW/U, MN/U i U/MN), dla których ustalono zachowanie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku jak dla terenów mieszkalno-usługowych.

Należy podkreślić, że projekt planu miejscowego nie wprowadza żadnych znaczących źródeł hałasu. Aby uniemożliwić funkcjonowanie na obszarze objętym planem nowych źródeł hałasu, w projekcie wprowadzono zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko oraz warsztatów i myjni samochodowych.

Głównym źródłem hałasu na analizowanym obszarze i w jego otoczeniu jest przede wszystkim ruch komunikacyjny w obrębie istniejącej zabudowy mieszkaniowej, a także istniejące drogi zbiorcze (ul. Szafera i ul. Lipowej) oraz w mniejszym stopniu drogi lokalne i dojazdowe (ul. Wodociągowa), umożliwiające obsługę terenów zainwestowanych, a przede wszystkim ulica główna ruchu przyspieszonego – ul. Narutowicza, stanowiąca fragment drogi krajowej nr 11, po której odbywa się ruch tranzytowy pojazdami ciężarowymi. Należy tu jednak zaznaczyć, iż projekt omawianego planu miejscowego na terenach sąsiadujących z terenem drogi krajowej nie ustala żadnych nowych, poza terenem 5U/MN, na którym ma stanąć zabudowa sakralna, funkcji wymagających komfortu akustycznego.

Wszystkie ww. drogi są szlakami już istniejącymi, dla których dopuszczono możliwość przebudowy i rozbudowy, wyłącznie w ramach linii rozgraniczających ustalonych

⁷ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. z 2014 r., poz. 112)

na rysunku planu. Projekt planu nie dopuszcza budowy żadnych nowych dróg publicznych, które mogłyby wpłynąć na pogorszenie klimatu akustycznego.

Zdecydowanie pozytywny wpływ na kształtowanie lokalnego klimatu akustycznego będzie miała przyszła realizacja obwodnicy miejskiej w postaci drogi ekspresowej S-11, która spowoduje przeniesienie głównie tranzytowego i ciężarowego ruchu samochodowego m.in. z ul. Narutowicza na wspomnianą obwodnicę.

Ponadto komfort akustyczny na obszarze opracowania ulegnie pogorszeniu przede wszystkim w fazie realizacji zabudowy i związany będzie z pracami budowlanymi oraz ruchem samochodowym. Źródłem hałasu we wspomnianych powyżej przypadkach będą głównie roboty budowlane prowadzone przy użyciu ciężkich maszyn napędzanych silnikami spalinowymi, których eksploatacja wiąże się z emisją hałasu. Sytuacja ta będzie miała jedynie miejsce do czasu realizacji inwestycji i obejmie swym zasięgiem tereny, na których zostanie zlokalizowana. Hałas będzie miał zatem charakter okresowy i przekroczenia norm z nim związane ustaną wraz z zakończeniem prac.

Uważa się, że ustalenia planu w zakresie ochrony przed hałasem oraz planowana budowa wschodniej obwodnicy miasta w ciągu drogi ekspresowej S-11, powinny optymalnie zabezpieczyć tereny wymagające komfortu akustycznego przed jego utratą.

3. Oddziaływanie na krajobraz

W wyniku realizacji ustaleń planu miejscowego, krajobraz analizowanego obszaru nie ulegnie większym zmianom, gdyż już w chwili obecnej jest to teren zurbanizowany i zainwestowany, głównie przez średniowysoką zabudowę osiedlową.

W przypadku realizacji ustaleń planu największym zmianom może ulec północna część opracowania, która przeznaczona została do zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (część terenu 4MW), usługowo-mieszkalnej (5U/MN) oraz mieszkalno-usługowej (6MN/U).

W celu prawidłowego kształtowania i zachowania ładu przestrzennego w omawianym rejonie projekt planu wprowadza następujące zasady:

- lokalizację budynków z uwzględnieniem linii zabudowy wyznaczonych na rysunku planu,
- krycie dachów budynków mieszkalnych, mieszkalno-usługowych lub usługowych o kącie nachylenia głównych połaci dachowych większym lub równym 30° dachówką lub materiałem dachówko-podobnym,

- zakaz lokalizacji ogrodzeń pełnych i ogrodzeń z betonowych elementów prefabrykowanych,
- zakaz lokalizacji reklam wolno stojących,
- zakaz lokalizacji blaszanych budynków pomocniczych lub zespołów garaży,
- zakaz lokalizacji napowietrznych sieci elektroenergetycznych.

Pozytywny wpływ na krajobraz przedmiotowego fragmentu miasta będą miały również ustalenia planu dotyczące kontynuacji funkcji zieleni urządzonej – parkowej, wzdłuż rzeki Nizicy (teren 1ZP) oraz wyznaczenie nowego terenu zieleni urządzonej w południowo-wschodniej części opracowania (15ZP). Na terenach ZP zakazano lokalizacji budynków, z wyjątkiem budynków infrastruktury technicznej.

4. Oddziaływanie na rzeźbę terenu, powierzchnię ziemi i glebę

W kontekście oceny oddziaływania na środowisko przyrodnicze, przekształcenia powierzchni ziemi są szczególnie istotne, gdyż wpływają na zmiany pozostałych komponentów środowiska przyrodniczego, a ponadto należą do zmian trwałych oraz długoterminowych.

Na zdecydowanej większości obszaru objętego planem nie przewiduje się przekształceń powierzchni ziemi, gdyż tereny te zostały już przekształcone podczas realizacji osiedli mieszkaniowych wraz z towarzyszącą infrastrukturą drogową, techniczną i sportowo-rekreacyjną.

Niewielkiej niwelacji mogą natomiast ulec tereny, na których staną nowe budynki, a więc w szczególności: północna część terenu 4MW, teren 5U/MN, południowa część terenu 6MN/U, teren 17MW/U i teren 18MW/U oraz tereny nowych dróg tzn. 1KDW, 4KD-D i 5KD-Dp. Prace związane z realizacją tego typu zagospodarowania zawsze wiążą się z nieodwracalnym zniszczeniem powierzchni ziemi i gleby. Wykopy związane z fundamentowaniem budynków powodują powstawanie mas ziemnych, które należy w odpowiedni sposób zagospodarować.

W zależności od stopnia deformacji powierzchni ziemi na ww. terenach opracowania, przekształceniom ulegną także gleby. Działania mechaniczne powodują zmianę ułożenia warstw podłoża, zmianę składu chemicznego gruntów oraz ich właściwości fizycznych. W wyniku tego powstają nowe grunty, składające się z przemieszanych składników mineralnych rodzimych i sztucznych, zaliczane do gruntów nasypowych.

Realizacja ustaleń planu prowadzić będzie do wzrostu ilości odpadów, wytwarzanych na terenach przeznaczonych w planie pod zabudowę. Odpady powstające na obszarze planu związane będą zarówno z etapem realizacyjnym (odpady budowlane), jak również z funkcjonowaniem nowych obiektów budowlanych (odpady komunalne). W celu uniknięcia zanieczyszczenia gleby, poprzez nieodpowiednią gospodarkę odpadami, zapisy planu ustalają nakaz zagospodarowania odpadów zgodnie z przepisami odrębnymi.

5. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Ze względu na fakt, że północno-zachodnią granicę obszaru objętego planem stanowi rzeka Nizica, w projekcie planu nakazano zapewnienie dostępu do ww. wód powierzchniowych śródlądowych.

Zarówno istniejąca, jak i planowana zabudowa mieszkalno-usługowa, stanowi i stanowić będzie źródła ścieków bytowych i przemysłowych. W celu zapobieżenia możliwości zanieczyszczenia wód rzeki Nizicy, a także wód podziemnych projekt planu ustala odprowadzanie tych ścieków wyłącznie do sieci kanalizacji sanitarnej, zakazując jednocześnie lokalizacji przydomowych oczyszczalni ścieków oraz zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe, mogących, w przypadku nieszczelności, stanowić zagrożenie dla środowiska gruntowo-wodnego.

Zapisek mającym pozytywny wpływ na jakość wód jest również nakaz zaopatrzenia w wodę pitną wyłącznie z sieci wodociągowej. W ten sposób wyeliminowano budowę i korzystanie ze studni, które stanowią dość łatwą drogę do przenikania zanieczyszczeń do środowiska gruntowo-wodnego.

Realizacja nowej zabudowy kubaturowej nie powinna znacząco wpłynąć na zmianę stosunków wodnych w obszarze opracowania ani w jego okolicy. Jednakże lokalizacja każdego nowego budynku, jak również roboty w zakresie sieci infrastruktury technicznej i drogowej, skutkować będą między innymi trwałym uszczelnieniem terenów przeznaczonych bezpośrednio pod budynek czy dojazd oraz ograniczeniem powierzchni umożliwiającej infiltrację wód opadowych lub roztopowych. Pośrednio działania te mogą potencjalnie wpłynąć również na zanieczyszczenie wód podziemnych substancjami wprowadzanymi do gruntu. Powiększenie obszarów zabudowanych powoduje zawsze zmniejszenie zdolności infiltracji gruntów przypowierzchniowych oraz większy odpływ wód opadowych z terenów za pośrednictwem sieci kanalizacji. Powoduje to zagrożenie obniżenia się poziomu wód gruntowych, zmniejszenia ich zasobów i nadmiernego przesuszenia gruntu. Lokalne

i czasowe negatywne oddziaływania wystąpią, głównie na skutek prowadzenia różnego rodzaju wykopów i prac przy użyciu ciężkiego sprzętu, powodującego nadmierne zagęszczenie oraz przemieszczenie poszczególnych warstw gruntu, które z kolei prowadzić może do zmian w naturalnym procesie infiltracji wód opadowych i roztopowych. Dotyczyć to jednak będzie wyłącznie nowych terenów lub ich fragmentów przeznaczonych do zabudowy.

W celu ograniczenia ww. zjawisk w projekcie planu, na terenach zieleni urządzonej (ZP) ustalono odprowadzenie wód opadowych i roztopowych do gruntu, a na pozostałych terenach ustalono odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej lub zagospodarowanie ich w granicach działki budowlanej.

Powyższe rozwiązania uznaje się za prawidłowe z punktu widzenia racjonalnego gospodarowania zasobami wodnymi. Zatrzymanie części wód opadowych ogranicza degradację środowiska, spowodowaną uszczelnieniem terenu, powoduje podniesienie zwierciadła wód gruntowych i lepsze zasilanie istniejącego w cieku Nizica.

Ponadto w zakresie zapewnienia warunków infiltracji wód istotne są zapisy planu w zakresie parametrów zabudowy, zwłaszcza zachowania odpowiednich minimalnych powierzchni biologicznie czynnych w obrębie terenów przeznaczonych do zabudowy. Podjęte działania mają na celu ograniczenie uszczelnienia gruntu oraz zachowanie możliwie największych powierzchni zielonych, umożliwiających naturalną filtrację wód do gruntu oraz zapobieganie odpływowi wód z terenu opracowania.

Należy stwierdzić, iż powyższe rozwiązania optymalnie zabezpieczają środowisko gruntowo-wodne przed zanieczyszczeniem zarówno ściekami bytowymi, przemysłowymi, jak i ściekami deszczowymi.

6. Oddziaływanie na szatę roślinną, faunę i różnorodność biologiczną

W związku z realizacją ustaleń projektu planu, do największych zniszczeń szaty roślinnej może dojść w północnej części terenu 4MW, na terenie 5U/MN oraz w południowej części terenu 6MN/U, gdzie zgodnie z ustaleniami planu mogą powstać budynki i towarzysząca im infrastruktura.

Jednocześnie należy podkreślić, że najcenniejsze zbiorowiska roślinne występujące w północno-zachodniej części opracowania, położone w dolinie rzeki Nizicy, wyodrębniono w projekcie planu miejscowego jako teren zieleni urządzonej – parkowej (1ZP), wyłączony spod zabudowy kubaturowej. Dodatkowo na terenie 1ZP ustalono powierzchnię biologicznie czynną na poziomie nie mniejszym niż 80% całego terenu. Niewielki, nowy teren zieleni

urządzonej wyznaczono również w południowo-wschodniej części planu (15ZP), ustalając na nim teren biologicznie czynny nie mniejszy niż 60%.

Sankcjonując, w większości istniejące przeznaczenie obszaru opracowania w postaci osiedli mieszkaniowych z usługami towarzyszącymi, projekt planu uwzględnia rolę szaty roślinnej poprzez ustalenie dość znacznych minimalnych powierzchni biologicznie czynnych średnio 30% dla każdej działki budowlanej. Ponadto na terenach zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (MW), z wyjątkiem północnej części terenu 4MW, nieprzekraczalne linie zabudowy zostały wyznaczone w taki sposób, aby chronić istniejącą zieleń osiedlową.

Zrealizowanie powyższych zapisów pozwoli na zachowanie właściwej wielkości powierzchni zielonych i na odpowiednie dbanie o istniejącą już szatę roślinną w obszarze mocno zabudowanymi zainwestowanym, w którym szata roślinna jest mało zróżnicowana.

Należy również stwierdzić, że z uwagi na charakter terenu opracowania, gdzie głównymi przedstawicielami fauny są: ptaki, owady i drobne ssaki, żyjące wśród zieleni osiedlowej, w przydomowych ogródkach oraz na drzewach i krzewach wzdłuż dróg, realizacja ustaleń planu nie wpłynie w znaczący sposób na występujące tu gatunki zwierząt i ich siedliska. Właściwej ochronie podlegać będą natomiast zwierzęta żerujące lub zasiedlające tereny wzdłuż rzeki Nizicy, gdyż w tym rejonie wyodrębniono teren zieleni urządzonej (1ZP), wyłączony spod zabudowy.

Podsumowując, stwierdza się, że ustalenia planu wpłyną na zmniejszenie terenów zajmowanych dotychczas przez roślinność. Zniszczeniu ulegną jednak wyłącznie zbiorowiska synantropijne, mające niewielką wartość przyrodniczą. Plan chronić będzie natomiast, cenniejszy pod względem bioróżnorodności, obszar, stanowiący park nadrzeczny.

7. Emitowanie promieniowania elektromagnetycznego

Projekt planu nie przewiduje żadnych nowych emitorów promieniowania elektromagnetycznego.

W analizowanym dokumencie nie odniesiono się do możliwości lokalizacji stacji bazowych telefonii komórkowej, stanowiących źródło promieniowania elektromagnetycznego. Dopuszczenia i ograniczenia w tym zakresie uregulowane zostały w *Ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnej*⁸, która jest aktem nadrzędnym w stosunku do planu miejscowego.

⁸ Ustawa z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnej (Dz.U. Nr 106, poz. 675 z 2010 r.)

8. Oddziaływanie na ludzi

Projekt planu w sposób odpowiedni reguluje m.in. kwestie związane z: ochroną jakości powietrza atmosferycznego, gospodarką wodno-ściekową, kształtowaniem zieleni, czy ochroną przed hałasem. Wprowadzając poszczególne ustalenia (opisane we wcześniejszych rozdziałach), ogranicza się negatywny wpływ, jaki mógłby się pojawić na skutek realizacji ustaleń planu, na jakość życia i zdrowie ludzi zamieszkujących obszar opracowania.

Główną przyczyną występowania okresowego dyskomfortu dla mieszkańców analizowanego obszaru będą prace budowlane, związane z realizacją nowych obiektów budowlanych. Na skutek prowadzonych prac budowlanych należy spodziewać się zwiększonej emisji hałasu, której źródłem będą pracujące maszyny i urządzenia, a także zwiększonej emisji gazowych i pyłowych, generowanych podczas prowadzenia prac ziemnych. Należy jednak przypuszczać, że prace te będą prowadzone etapowo, przede wszystkim w porze dziennej i nie będą stanowić uciążliwości w godzinach nocnych. Zatem ze względu na charakter wspomnianego oddziaływania (krótkotrwałe i chwilowe), nie przewiduje się jego istotnego wpływu na kształtowanie lokalnego klimatu akustycznego. Ponadto zasięg oddziaływania prowadzonych inwestycji budowlanych powinien zamykać się w granicy danej działki.

Reasumując, nie należy spodziewać się niekorzystnego oddziaływania na ludzi, w związku ze sposobem przeznaczenia i zagospodarowania terenów, jaki zaproponowany został w projekcie planu miejscowego.

9. Oddziaływanie na dobra materialne i dziedzictwo kulturowe

Obszar opracowania położony jest w całości poza terenami górniczymi, a także terenami narażonymi na niebezpieczeństwo powodzi oraz zagrożonymi osuwaniem się mas ziemnych. Nie przewiduje się zatem, aby dobra materialne zlokalizowane w granicach obszaru objętego planem zagrożone były zniszczeniem lub uszkodzeniem.

Realizacja ustaleń planu na terenach przeznaczonych do zabudowy skutkować będzie natomiast częściowym zwiększeniem ilości dóbr materialnych na obszarze opracowania.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Narutowicza IV” w Szczecinku uwzględnia konieczność ochrony istniejących budynków mieszkalnych o wartościach zabytkowych. Oznacza jeden taki budynek na terenie 7MW/U, dla którego ustala szereg ograniczeń, w tym m.in. zakaz nadbudowy i częściowo rozbudowy, zachowanie:

liczby kondygnacji, historycznych kształtów i podziałów otworów okiennych, formy i geometrii dachu oraz rodzaju pokrycia itp.

Projekt planu chroni również fragment zewidencjonowanego stanowiska archeologicznego, wyznaczając strefę „W III”, w której w przypadku podejmowania prac ziemnych ustala przeprowadzenie archeologicznych badań ratunkowych na zasadach określonych w przepisach odrębnych dotyczących ochrony zabytków.

10. Oddziaływanie transgraniczne

Planowane przedsięwzięcia mają charakter lokalny i nie będą emitować zanieczyszczeń mogących przemieszczać się na dalekie odległości. Ponadto, z uwagi na położenie miasta Szczecinek, realizacja zapisów analizowanego planu miejscowego nie spowoduje transgranicznych oddziaływań na środowisko przyrodnicze.

VII. ROZWIĄZANIA ZAPOBIEGAJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO, W TYM ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE

Przyjęcie proponowanych w analizowanym projekcie planu rozwiązań nie wywoła większych zmian w środowisku. Zapisy projektu planu są na tyle precyzyjne, że w przypadku realizacji ustaleń tego dokumentu powinny zapewnić optymalną ochronę środowiska przyrodniczego zarówno w granicach obszaru objętego planem, jak i w jego otoczeniu.

W związku z powyższym uważa się za zbędne wskazywanie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.

Na terenie objętym opracowaniem obowiązują obecnie trzy miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, stanowiący jedno z głównych uwarunkowań, którym kierowano się w trakcie prac nad nowym planem. Część rozwiązań zaproponowanych w analizowanym projekcie planu miejscowego stanowi rozwiązania alternatywne. Należą do nich m.in.:

- poszerzone nieprzekraczalne linie zabudowy na terenie zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (4MW).

Z punktu widzenia środowiska przyrodniczego zmiana ta może przyczynić się do wycinki kilku drzew i zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnej.

- zwiększenie terenu zieleni urządzonej (1ZP) kosztem zmniejszenia terenu pod przepompownię (2K).

Zmiana korzystna z punktu widzenia środowiska przyrodniczego.

- wydzielenie z części terenu zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej terenu zabudowy usługowej z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (5U/MN).
- wydzielenie z terenów zabudowy mieszkaniowej istniejących terenów, na których zlokalizowane są garaże wielostanowiskowe (9KDWp i 10KDWp).

Z punktu widzenia środowiska przyrodniczego zmiana ta nie ma żadnego znaczenia.

VIII. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Narutowicza IV” w Szczecinku wydawane będą pozwolenia na budowę na konkretne inwestycje. Dopiero w pozwoleniu na budowę zawarty jest projekt budowlany, co do którego można zastosować pewne metody analizy wpływu danej inwestycji na środowisko oraz ustalić częstotliwość, z jaką należy ją przeprowadzać.

W stosunku do dokumentu, jakim jest plan miejscowy zakłada się, iż Burmistrz Miasta Szczecinek będzie dokonywał, przynajmniej raz na kadencję, analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym miasta, oceniał postępy w opracowywaniu planów miejscowych i na tej podstawie opracuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń Studium, z uwzględnieniem rejestru decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, planów miejscowych oraz wniosków o ich sporządzenie.

Ponadto, skutki realizacji postanowień planu będą podlegały bieżącemu pomiarom i ocenom, a także analizom wpływu na środowisko różnych czynników, w tym presji antropogenicznej, prowadzonym w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Działalność w ramach PMS dotyczy monitoringu powietrza, wód, gleb i ziemi, przyrody, hałasu i pól elektromagnetycznych. Na poziomie województwa monitoring prowadzony jest przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska. Ponadto w realizacji zadań PMS uczestniczą również inne jednostki, w tym organy administracji rządowej (wojewoda,

regionalny dyrektor ochrony środowiska), organy administracji samorządowej (w tym przypadku Burmistrz Miasta Szczecinek), a także zarządcy dróg, instytuty badawczo-naukowe, inwestorzy prowadzący instalacje, wymagające uzyskania stosownych pozwoleń oraz inspekcja sanitarna.

IX. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument, niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji w tym przypadku planu miejscowego. Obowiązek jej opracowania wynika bezpośrednio z zapisów *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* oraz ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*.

Podstawowym celem prognozy oddziaływania na środowisko jest diagnoza stanu środowiska i wskazanie potencjalnego negatywnego oddziaływania realizacji ustaleń planu na środowisko.

Niniejsza prognoza dotyczy oceny oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Narutowicza IV” w Szczecinku. Analizie i ocenie poddano projekt uchwały Rady Miasta Szczecinek, zawierający ustalenia realizacyjne planu oraz rysunek projektu planu w skali 1:1000.

Niniejsza prognoza składa się z sześciu części. W pierwszej omówiono metodologię i zasadność jej sporządzania. W drugiej scharakteryzowano środowisko przyrodnicze w podziale na poszczególne komponenty: obecne zagospodarowanie i użytkowanie terenu, rzeźbę i geomorfologię, budowę geologiczną i litologię, wody powierzchniowe i podziemne, warunki glebowe, florę, faunę, klimat lokalny, wartości kulturowe oraz oceniono istniejący stan, jakość i zagrożenia środowiska pod względem jakości powietrza, wód, klimatu akustycznego i emisji promieniowania elektromagnetycznego.

W trzeciej części szczegółowo omówiono zapisy projektu planu i wskazano na ich powiązania z zapisami innych dokumentów. Odniesiono się także do potencjalnych skutków dla środowiska w wyniku braku realizacji ustaleń projektu planu. Część czwarta opisuje kluczowe problemy ochrony środowiska, związane z zagadnieniami regulowanymi w projekcie zmiany planu.

W piątej podstawowej części prognozy omówiono potencjalne oddziaływanie realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego, wskazano też rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego planu.

Ostatnia część opracowania zawiera propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień planu oraz częstotliwość jej przeprowadzania.

Sporządzenie i uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Narutowicza IV” w Szczecinku pozwoli na sformułowanie na nowo dla tego obszaru szczegółowych rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych, umożliwiających rozwój zabudowy mieszkaniowo-usługowej o odpowiednich parametrach, które powinny współgrać z otoczeniem tej części miasta.